

Sygn. akt II Ka 205/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Rudnik (spraw.)

Protokolant: sekr. sąd. Magdalena Majewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Ryszarda Kostrzewy

po rozpoznaniu w dniu 03 września 2014r.

sprawy **R. B.**

oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Sieradzu

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 06 czerwca 2014r. wydanego w sprawie II K 248/14

na podstawie art. 437§1 i 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 1 kpk oraz art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia z punktu 3 przyjmuje art. 72§2 kk w miejsce art. 46§1 kk,
2. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
3. zwalnia oskarżonego z obowiązku poniesienia kosztów postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 205/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 06 czerwca 2014r. wydanym w sprawie II K 248/14 Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał R. B. za winnego dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk polegającego na tym, że w okresie od 14 lutego 2012r. do 04 marca 2014r. w S.woj. (...)działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej umyślnie wprowadził w błąd K. D.co do zamiaru sprowadzenia mu z N.samochodu dostawczego marki R. (...)zawierając z nim ustną umowę oraz pobrał od niego pieniądze w kwocie 1300 Euro i 1000 zł tytułem zaliczki, następnie nie wywiązał się ze zobowiązania ani nie oddał pobranej zaliczki czym doprowadził K. D.do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem, i za czyn ten na podstawie art. 286 § 1 kk i art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 40 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, zaś na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat. Poza tym w punkcie 3 wyroku Sąd I instancji na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody poprzez uiszczenie na rzecz K. D.kwoty 6447 złotych w terminie do dnia 10 kwietnia 2015r., natomiast w punkcie 4 zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz kwotę 90 złotych tytułem wydatków związanych z postępowaniem.

W ustawowym terminie apelację od tego wyroku wniósł Prokurator Rejonowy

w S., który zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczonego wobec niego w trybie art. 46 § 1 kk środka karnego w postaci obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem i zarzucił rozstrzygnięciu Sądu I instancji w tym zakresie obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 kk polegającą na orzeczeniu w punkcie 3 wyroku obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego wraz z podaniem terminu naprawienia szkody, podczas gdy przepis ten nie pozwala na jego określenie. W konkluzji apelacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator Prokuratury Okręgowej w Sieradzu zmodyfikował wniosek apelacyjny wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie terminu, do którego oskarżony ma obowiązek naprawić szkodę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niewątpliwie ma rację skarżący podkreślając we wniesionej apelacji, iż w wypadku orzeczenia w wyroku obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk nie powinno się wskazywać terminu, w którym obowiązek ten powinien zostać zrealizowany, albowiem takiego rozstrzygnięcia nie znajduje żadnego oparcia w przepisach kodeksu karnego, a realizacja obowiązku spoczywa na sprawcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia. Stanowisko judykatury w tym zakresie jest jasne i ugruntowane (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2013r. wydany w sprawie V KK 434/12 - LEX nr 1289074, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 03 marca 2011r. wydany w sprawie II AKA 42/11 - LEX nr 846484, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 września 2012r. wydany w sprawie II AKA 233/12 - LEX nr 1238269). Jednakże okoliczność ta nie oznacza, iż w przedmiotowej sprawie występują podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku czy też jego zmiany w kierunku postulowanym przez oskarżyciela publicznego na rozprawie apelacyjnej, a więc poprzez wyeliminowanie terminu, do którego oskarżony R. B. ma zrealizować obowiązek naprawienia szkody. W istocie bowiem mamy w tym wypadku do czynienia z błędnie określoną podstawą prawną rozstrzygnięcia z punktu 3, albowiem zamiast art. 46 § 1 kk powinien zostać wskazany art. 72 § 2 kk. Otóż należy zauważyć, że art. 46 § 1 kk przewiduje orzeczenie tytułem środka karnego obowiązku naprawienia szkody, natomiast art. 72 § 2 kk wskazuje na możliwość orzeczenia środka probacyjnego polegającego na zobowiązaniu sprawcy do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem. Tymczasem oskarżony składając na rozprawie w dniu 06 czerwca 2014r. wniosek w trybie art. 387 § 1 kk wyraźnie zaznaczył, że wnosi nie o orzeczenie wobec R. B. obowiązku naprawienia szkody lecz o zobowiązanie go do naprawienia szkody. Tymczasem o zobowiązaniu do naprawienia szkody mówi – jak już wyżej wskazano - art. 72 § 2 kk nie zaś art. 46 § 1 kk, w którym mowa o orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody. Oskarżony nie wskazał przy tym w żadnym momencie, iż zobowiązanie to miałoby mieć charakter środka karnego, o którym mowa w art. 46 § 1 kk. Poza tym należy zauważyć, że R. B. wprost zaznaczył we wniosku, iż wnosi o zobowiązanie go do naprawienia szkody w terminie do 10 kwietnia 2015r., a wskazanie takiego terminu, jak wynika z ugruntowanego stanowiska judykatury, w tym choćby z treści opisanego już wcześniej wyroku Sądu Najwyższego, dopuszczalne jest właśnie przy zobowiązaniu do naprawienia szkody w oparciu o art. 72 § 2 kk, nie zaś przy orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody, o którym mowa w art. 46 § 1 kk. Trzeba również zauważyć, że oskarżyciel publiczny nie sprzeciwił się wnioskowi oskarżonego w takiej postaci, w jakiej został złożony, a we wcześniejszej fazie postępowania nie zaznaczał, że wnosi o orzeczenie wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, zaś pokrzywdzony wcześniej nie składał wniosku o orzeczenie wobec R. B. obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, a po złożeniu wniosku przez oskarżonego oświadczył, że uzgodnił z nim, iż ten zwróci mu pieniądze do dnia 10 kwietnia 2015r. Podkreślić także należy, że w ostatnim słowie przed wydaniem wyroku oskarżyciel publiczny wyraźnie zaznaczył (a R. B. zajął takie stanowisko jako prokurator), że wnosi o „zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody”, a takie sformułowanie – jak wyżej wskazano – jest zawarte w art. 72 § 2 kk nie zaś w art. 46 § 1 kk, który mówi o orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody. Co jeszcze ważniejsze Sąd Rejonowy w punkcie 3 wyroku nie wskazał, iż orzeka wobec R. B. obowiązek naprawienia szkody, a więc nie użył zwrotu wskazanego w art. 46 § 1 kk, lecz zawarł w tym punkcie zwrot: „zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody”, a więc użył sformułowań określonych w art. 72 § 2 kk, a jednocześnie określił termin, do którego obowiązek ten powinien zostać spełniony, zaś określenie takiego terminu – jak wynika z wcześniejszych rozważań - jest zastrzeżone tylko i wyłącznie dla środka probacyjnego, o którym mowa w art. 72 § 2 kk, nie zaś dla

środku karnego z art. 46 § 1 kk. Powyższe oznacza, że w istocie zarówno stronom postępowania jak i Sądowi I instancji chodziło o zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody w oparciu o art. 72 § 2 kk, nie zaś o orzeczenie wobec niego obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, a jedynie doszło do obrazy prawa materialnego polegającej na omyłkowym wskazaniu przez Sąd meriti w wyroku z dnia 06 czerwca 2014r. art. 46 § 1 kk zamiast art. 72 § 2 kk jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia z punktu 3. Omyłkę tą - uwzględniając treść zarzutu apelacyjnego - Sąd Okręgowy bez wątpienia miał przy tym pełne prawo skorygować.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy – na podstawie art. 437§1 i 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 1 kpk - zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia z punktu 3 przyjął art. 72§2 kk w miejsce art. 46§1 kk, zaś w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Jednocześnie w związku z tym, że zmiana wyroku nastąpiła w efekcie błędu ze strony Sądu Rejonowego, niezawinionego w żaden sposób przez oskarżonego, Sąd Okręgowy - na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk - kierując się zasadami słuszności, zwolnił R. B. z obowiązku poniesienia kosztów postępowania odwoławczego i obciążył nimi Skarb Państwa.